

Эрсдэлийн дүн шинжилгээ

Рэймонд Жирвэйс

2022

Агуулга

- ❖ ҮДСУ-ын загвар дахь эрсдэл ба түүний арга хэрэгслүүд
- ❖ Эрсдэлийн дүн шинжилгээний үе шатуудыг танилцуулна
- ❖ Эрсдэлийн дүн шинжилгээг дүрслэн харуулах хялбар хэрэгслийг санал болгоно.

ҮДСУ-ын Арга хэрэгсэл

1. Бодит хүссэн ҮР ДҮНГ тодорхойлох...

Бидний хийж буй ажлын үр дүнд юүг өөр байлгахыг хүсэж байна вэ?

2. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУД болон тэдгээрийн сонирхлыг тодорхойлох

Манай үйлчлүүлэгч хэн бэ? Бидний ажлын үр шимийг хэн хүртдэг вэ?

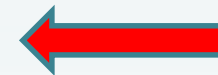
3. Үр дүнгийн ГИНЖИН ХОЛБОО тогтоох

Тест: Манай нөөц, үйл ажиллагаа хүссэн үр дүнд хүргэх үү?

4. ЭРСДЭЛИЙГ тодорхойлох, удирдах нь

Бидний ахиц амжилтанд саад болох зүйл юу вэ?

Энэ эрсдэлийг бид хэрхэн бууруулах вэ?

ЛОГИК ЗАГВАР

Үр дүнгийн түвшин	Тодорхойлолт	Түвшин бүрт тохирсон шалгуур үзүүлэлт	Баталгаажуулах	Эрсдэл болон таамаглал
Урт хугацааны үр нөлөө				
Дунд хугацааны үр нөлөө				
Богино хугацааны үр нөлөө	ТЭГВЭЛ (THEN)			
Гарц	ХЭРВЭЭ (IF)			БОЛОН (AND)

Эрсдэл болон Эрсдэлийн удирдлага гэж юу вэ?

- **Эрсдэл** бол хүссэн үр дүнд хүрэхэд сөрөг эсвэл эерэг нөлөө үзүүлж болох боломжит үйл явдал юм.
- **Эрсдэлийн удирдлага** нь эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, ойлгох, шийдвэр гаргах, мэдээлэл солилцох замаар үйл ажиллагааны хамгийн сайн чиглэлийг системтэйгээр тодорхойлоход чиглэгддэг.
- **Эрсдэлийн нэгдсэн удирдлага** гэдэг нь байгууллагын эрсдэлийг тодорхойлж, удирдах, зохицуулах тасралтгүй үргэлжилсэн, идэвхтэй, системтэй үйл явц юм.

Эрсдэлийн удирдлагын мөчлөг

1-р шат: Эрсдэлийг тооцоолох, тодорхойлох

- Ажлын үр дүнд нөлөөлж болохуйц эрсдэлийг тодорхойлохын тулд оролцогч талуудын дүн шинжилгээ болон тухайн ажилтай холбогдолтой мэдээллийг ашиглана.
- Тодорхойлох арга:
- Зорилтод суурилан эрсдэл тодорхойлох арга
“Эрсдэлд өртөж болзошгүй үр дүн?”
- Нөхцөл байдалд суурилан эрсдэл тодорхойлох арга
“Ямар нөхцөл байдлаас эрсдэл үүсэх боломжтой вэ?”
- Ангилалд суурилан эрсдэл тодорхойлох арга
“Ямар төрлийн асуудал/бэрхшээл эрсдэл үүсгэх вэ?”

2-р шат: Эрсдэлийн үр дүнд үзүүлэх нөлөөг тодорхойлох

- Хүрэх үр дүн болон үр дүнгийн **таамаглалын** талаар сайтар эргэцүүлж “Үр дүнд хүрэхэд ямар эрсдэл тулгарах боломжтой вэ?” хэмээх асуултад хариулснаар
- Шалтгаан үр дагаврын холбоогоор (хэрвээ... тэгвэл) эрсдэлийг тодорхойлж болно.

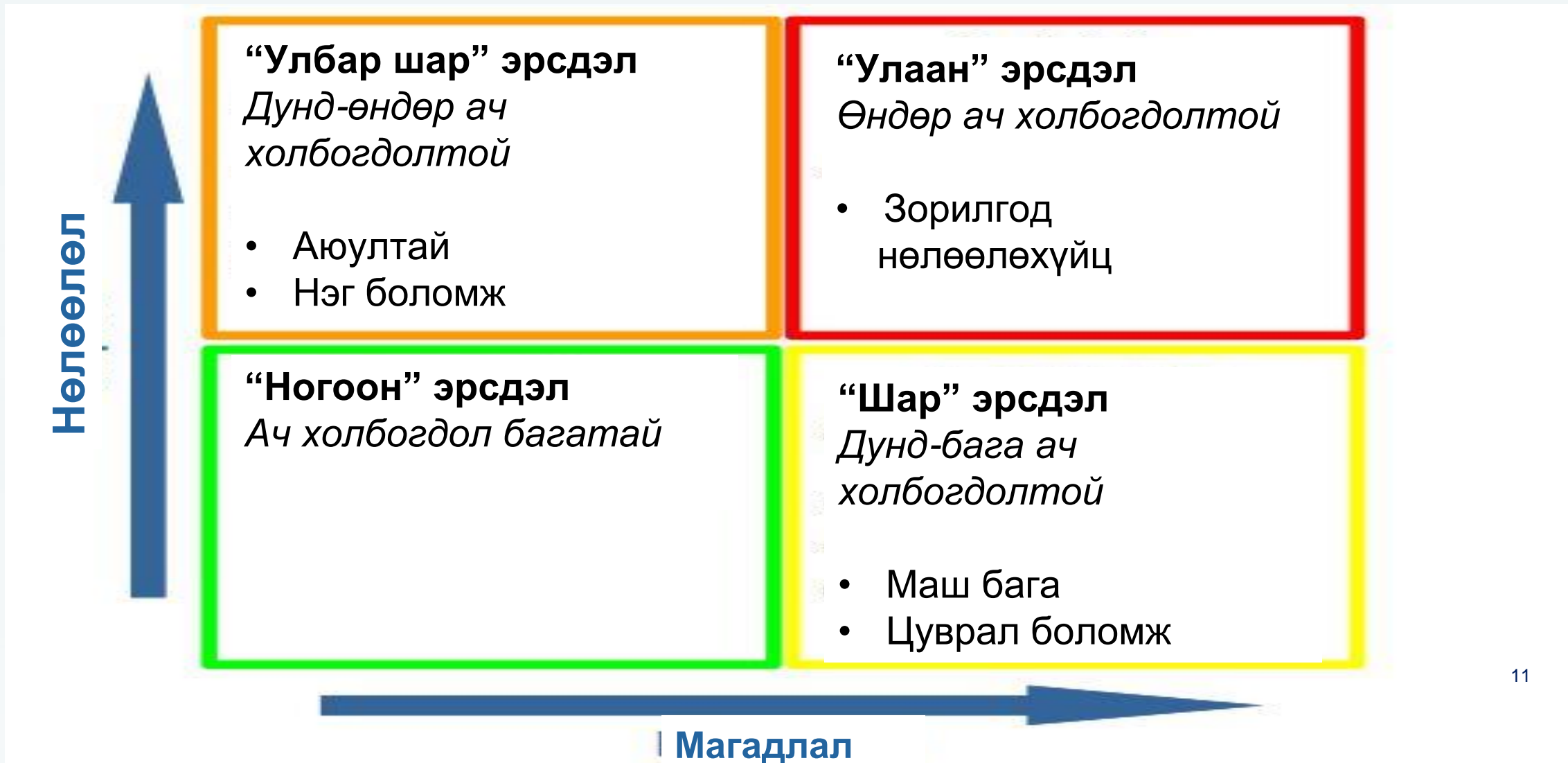
3-р шат: Хариу арга хэмжээг тодорхойлох

- **Хүлээн зөвшөөрөх:** Эрсдэлийг тооцоолж, үр дагавар, нөлөөллийг хүлээн зөвшөөрөх
- **Зайлсхийх:** Таагүй үр дүн гарахаас зайлсхийх зорилгоор эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөхөөс татгалзах
- **Нөлөөллийг бууруулах:** Учруулж болох хохирлын хэмжээг хязгаарласнаар нөлөөллийг бууруулах
- **Магадлалыг бууруулах:** Урьдчилан сэргийлэх, урьдчилан таамаглах арга хэмжээ авснаар магадлалыг бууруулах
- **Судалгаа:** Судалгаанд үндэслэсэн мэдээллийг цаг алдалгүй авах
- **Шилжүүлэх / хуваах:** Нөлөөллийг өөр газар шилжүүлэх, хуваах байдлаар эрсдэлийг шийдвэрлэх.

4-р шат: Эрсдэлийн түвшинг тодорхойлох

- Эрсдэл хоёр хэмжээстэй:
- **Магадлал:** Ирэх жилд эрсдэл тулгарах магадлал хэр их байгаа вэ?
- **Нөлөөлөл:** Хэрвээ эрсдэл тулгарвал хэрхэн нөлөөлөх вэ?
- Нөлөөллийн түвшин, харилцан үйлчлэлийг тодорхойлохын тулд **эрсдэлийн матриксыг** ашиглана.

Эрсдэлийн матриксийн хялбар загвар: Дэлхийн хүнсний хөтөлбөр

Эрсдэлийн матрикс : Байгаль орчны жишээ

		Магадлал					
		1	2	3	4	5	6
		Бараг үгүй	Маш бага	Бага	Дунд	Их	Маш их
Үр дагавар	A	Онц их аюултай					
	B	Их аюултай				Маш их	
	C	Аюултай				Их	
	D	Дунд зэрэг			Дунд		
	E	Бага зэрэг		Бага			
	F	Маш бага					

5-р шат: Хянах, сайжруулах, тайлагнах

- Сайн **хяналт-шинжилгээний систем** бий болгон, **ил тод тайлагнаж**, мөн
- **эрсдэлийн үнэлгээг** тухайн нөхцөл байдалд **тохируулан хийснээр**

- Үр дүнд хүрэхэд саад болж болзошгүй нөлөөллийг багасгаж, урьдчилан сэргийлнэ.

“Баярлалаа”

Mongolia:
Enhancing Resource
Management through
Institutional Transformation

Address: Floor 3, National Times News Tower Khudaldaanii gudamj, Khoroo 1
Chingeltei district, Ulaanbaatar-15160 Mongolia

Phone: 7610-5000